

Юридичний факультет
Кафедра конституційного, міжнародного і кримінального права
СИЛАБУС
навчальної дисципліни «МІЖНАРОДНЕ ЕКОНОМІЧНЕ ПРАВО»

Кількість кредитів ЄКТС	4 кредити ЄКТС
Період викладання	4 семестр
Рівень вищої освіти	Перший
Спеціальність	293 Міжнародне право (293 INTERNATIONAL LAW)
Освітня програма	«Міжнародне право» (INTERNATIONAL LAW)
Викладач	Деркач Елла Михайлівна, доктор юрид. наук, професор
Профайл викладача	https://scholar.google.com/citations?user=8qvhLckAAAAJ&hl=uk Деркач Елла Михайлівна http://rang.donnu.edu.ua/?pg=kt&nu=123#search
Доступ до матеріалів курсу	Портал юридичного факультету ДонНУ імені Василя Стуса https://dnu.sharepoint.com/portals/law/denne/SitePages/
Контактна інформація	derkach@donnu.edu.ua

Анотація

ОК «Міжнародне економічне право» є дисципліною професійної та практичної підготовки ОП «Міжнародне право» і формує результати навчання та компетентності фахівців з міжнародних відносин відповідно до змісту та фокусу освітньої програми.

Мета вивчення навчальної дисципліни полягає в отриманні теоретичних знань щодо правового регулювання міжнародних економічних відносин, стану науки, її основних принципів, інститутів, галузей; формуванні вмінь і практичних навичок застосування здобутих знань в правозастосовчій практиці для самостійного і професійного врегулювання правовідносин у цій сфері; формуванні у здобувачів вищої освіти наукового світогляду, креативності, практичного мислення, правосвідомості і правової культури.

За результатами вивчення дисципліни слід очікувати наступні:

- *інтегральні компетентності (ІК):*

1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності, у сфері міжнародного публічного та приватного права, європейського та внутрішньодержавного права, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов із застосуванням правових доктрин, принципів, внутрішньодержавних та міжнародно-правових інститутів.

загальні компетентності (ЗК):

1. Здатність спілкуватися іноземною мовою (ЗК-4);
2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК-6);
3. Здатність працювати в міжнародному контексті (ЗК-7);
4. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України (ЗК-9);
5. Здатність зберігати та приумножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя (ЗК-10)

- *спеціальні компетентності (СК):*

1. Здатність формувати судження у сфері міжнародного права, права Європейського Союзу, національного права. порівняльного правознавства, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти (СК-2);

2. Здатність захищати національні інтереси власної держави та права людини за допомогою міжнародно-правових інструментів і механізмів (СК-3);

3. Здатність тлумачити і застосовувати право Європейського Союзу, брати участь в адаптації законодавства України до права ЄС, забезпечувати правове супроводження європейської та євроатлантичної інтеграції України (СК-4);

4. Здатність забезпечити юридичний супровід правовідносин з іноземним елементом, зовнішньоекономічної діяльності та міжнародного економічного співробітництва (СК-6);

5. Здатність надавати юридичні висновки й консультації з питань міжнародного публічного і міжнародного приватного права, права Європейського Союзу, національного права України та інших держав; прогнозувати і оцінювати юридичні ризики зовнішньополітичних або зовнішньоекономічних ініціатив та шляхи їхньої мінімізації (СК-7);

6. Здатність спілкування на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземною(ими) мовою(ами) (СК-13)

- результати навчання (РН):

1. Знати і розуміти основи зовнішньої політики держави, природу та динаміку міжнародних відносин, міжнародного співробітництва на універсальному та регіональному рівні, ідентифікувати правових статус суб'єктів міжнародних відносин та характер взаємодії між ними (РН-1);

2. Аналізувати динаміку адаптації законодавства України до права Європейського Союзу, враховувати при розв'язанні складних професійних задач правові аспекти процесів європейської та євроатлантичної інтеграції (РН-4);

3. Вільно комунікувати з професійних питань державною та іноземною(ими) мовою(ами) усно та письмово, фахово використовувати юридичну технологію (РН-10);

4. Володіти навичками професійного усного та письмового перекладу з/на іноземну(і) мову(и), зокрема, з фахової тематики міжнародного права (РН-14);

5. Передбачати наслідки юридично значущих дій і рішень для окремих фізичних, юридичних осіб і держави (РН-18).

Взаємозв'язок з іншими навчальними дисциплінами

Для вивчення навчальної дисципліни «Міжнародне економічне право» здобувач повинен набути знання і навички з наступних навчальних дисциплін:

«Теорія держави і права», «Цивільне право», «Міжнародне публічне право». Основні положення навчальної дисципліни будуть застосовуватися при вивченні наступних навчальних дисциплін: «Міжнародне приватне право», «Комерційне право ЄС».

Організація та оцінювання навчання визначена «Порядком оцінювання знань здобувачів вищої освіти у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса» та «Положенням про організацію освітньої діяльності у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса». Форми контролю за змістовними модулями – розв'язання тестів, виконання теоретичних і прикладних завдань – спрямовані на розвинення спроможності застосовувати теоретичні знання для вирішення практичних ситуацій в професійній діяльності, що досягається за рахунок формування вмінь щодо володіння юридичною термінологією, яка застосовується в міжнародному економічному праві, та юридичною технікою; формування навичок з реалізації та застосовування норм міжнародного економічного права для захисту прав та інтересів учасників економічних відносин. Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за перший змістовний модуль складає 30 балів; за другий змістовний модуль – 30 балів відповідно. Максимальна кількість балів за іспит – 40 балів.

Загальна сума балів протягом семестру формується з балів, що здобувач вищої освіти отримав на практичних заняттях, за виконання усіх видів самостійної роботи, на модульному контролі та підсумковому контролі, а саме:

- організаційно-навчальна робота в аудиторії – 40 балів,
- самостійна робота – 10 балів,
- модульна контрольна робота – 10 балів,
- підсумковий контроль (іспит) – 40 балів.

Критерії оцінювання:

Повне виконання завдання по темі означає виконання усіх завдань, що були надані до виконання за передбаченими формами робіт. Виконання завдань не в повному обсязі зменшує оцінки пропорційно до їх кількості з округленням на користь здобувача.

Оцінки за виконані завдання не зараховується у випадку відходу здобувачів від норм академічної доброчесності (в тому числі несамостійного виконання завдань, відсутності посилань на джерела інформації, різні види плагиату, вміщення недостовірної інформації, недотримання норм законодавства про авторське право та суміжні права).

Здобувач вищої освіти, який не пройшов будь-який з видів контролю або не виконав з поважних причин будь-який вид робіт має право виконати їх в часи індивідуальних консультацій викладача.

Таким чином, сума балів формується з балів, що отримав здобувач на практичних заняттях, за виконання самостійної роботи та вирішення модульної контрольної роботи.

Організація навчання за дисципліною відбувається в наступних форматах: 1) аудиторні заняття (лекції, практичні заняття); 2) самостійна робота здобувача під керівництвом викладача.

Аудиторні заняття реалізуються відповідно до наступного **календарного плану викладання дисципліни, конкретні дати відповідають розкладу занять і графіку навчального процесу:**

Поточний контроль знань здобувачів освіти оцінюється із урахуванням:

- систематичності й активності здобувача вищої освіти на практичних заняттях по кожній темі дисципліни;
- виконання завдань для самостійної роботи;
- виконання модульної контрольної роботи.

Організаційно-навчальна робота здобувачів вищої освіти в аудиторії оцінюватися з урахуванням участі в практичних заняттях (виступи, доповнення, доповіді). *Оцінка роботи на кожному занятті може складати 3 - 0 (незадовільно) балів:*

3 бали виставляється здобувачу вищої освіти, що показав всебічні та глибокі знання передбаченого програмою матеріалу, нормативних актів, додаткової літератури, рекомендованої програмою курсу, що проявив творчі здібності в розумінні, викладенні та використанні програмного матеріалу.

2 бали виставляється здобувачу вищої освіти, що показав повне знання передбаченого програмою матеріалу, що засвоїв основну літературу, рекомендовану програмою курсу, що виявив стабільний характер знань і здібності до їх самостійного заповнення та оновлення в ході практичної діяльності.

1 бал виставляється здобувачу вищої освіти який показав знання основного матеріалу в обсязі навчальної програми, знайомий з основною літературою, яка передбачена програмою курсу, однак, допустив неточності у відповіді на занятті (неточність формулювань окремих понять, поверхневе знання питань практичного заняття або контрольних питань). Ця оцінка виставляється і в випадку недостатньо аргументованого викладу матеріалу, за відсутності чітких і послідовних відповідей.

0 балів виставляється здобувачу вищої освіти, який виявив істотні прогалини у знанні основного програмного матеріалу, що виражається у незнанні основних понять та положень навчального курсу, в невмінні пов'язати теоретичний матеріал з прикладами з чинного законодавства, юридичної

практики, що свідчить про непідготовленість здобувача до професійної діяльності за спеціальністю 293 «Міжнародне право».

Самостійна робота здобувача – це форма організації навчального процесу, при якій заплановані завдання виконуються здобувачем під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі. Вона є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом під час позааудиторної навчальної роботи.

Самостійна робота складається з підготовки презентації (тема обирається здобувачами за узгодженням з викладачем) і оцінюється максимально в **10 балів**. Максимальна кількість слайдів – 25, мінімальна – 15. Самостійна робота виконується групою з 2-3 осіб.

У вступі презентації обґрунтовується актуальність теми, її теоретичне і практичне значення з урахуванням соціальних потреб суспільства.

У презентації наводяться основні теоретичні, експериментальні дослідження за темою, вказується, хто з вчених вивчав дану проблему, які ідеї висловлювалися. Визначається сутність (основний зміст) проблеми, основні чинники (обставини), які обумовлюють розвиток явища або процесу, який вивчається. Наводиться перелік основних змістовних аспектів проблеми, які розглядаються вченими. Визначаються недостатньо досліджені питання, виявляються причини їх слабкої розробленості. При підготовці презентації необхідно підготувати обґрунтовані висновки (відповідні посилання на законодавство, наукову літературу, висловлювання власних думок) щодо теми дослідження.

Строки здачі та публічного захисту презентації повідомляються викладачем на першому практичному занятті.

Критерії оцінки самостійної роботи

10–8 балів – проведено глибокий аналіз законодавства, міжнародних актів, правозастосовчої практики, роботу здано своєчасно викладачеві, вільне володіння матеріалом під час публічного захисту.

7–5 балів – проведено недостатній аналіз законодавства, міжнародних актів, правозастосовчої практики, є порушення строків здачі роботи викладачеві, недостатнє володіння матеріалом під час публічного захисту, робота містить окремі недоліки щодо оформлення.

4–1 балів – проведено поверхневий аналіз законодавства, міжнародних актів, правозастосовчої практики, є істотні порушення строків здачі роботи викладачеві, відсутнє вільне володіння матеріалом під час публічного захисту, робота містить істотні недоліки щодо оформлення, порушення академічної доброчесності тощо.

Питання для презентацій

1. Міжнародне торговельне право.
2. Міжнародне інвестиційне право.
3. Міжнародне фінансове право.
4. Міжнародне трудове (міграційне) право.
5. Міжнародне транспортне право.
6. Міжнародне митне право.
7. Право міжнародної економічної допомоги.
8. Право Європейського Союзу.
9. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.

Модульний контроль виконується у формі тестування та відповіді на 2 теоретичних питання, зокрема:

- 1) 2 теоретичних питання (0–4 б.);
- 2) 10 тестових завдань (кількість балів за вірну відповідь на одне тестове завдання – 0,2 б. за кожне питання).

Розподіл балів, які отримує здобувач за теоретичне питання

4 бали – виставляється здобувачу, який показав всебічні та глибокі знання передбаченого програмою матеріалу, законодавства, додаткової літератури, рекомендованої програмою курсу, що проявив творчі здібності в розумінні, викладенні та використанні програмного матеріалу.

3 бали – виставляється здобувачу, який показав повне знання передбаченого програмою матеріалу, що засвоїв основну літературу, рекомендовану програмою курсу, що виявив стабільний характер знань і здібності до їх самостійного заповнення та оновлення в ході практичної діяльності.

2 бали – виставляється здобувачу, який показав знання основного матеріалу в обсязі навчальної програми, необхідному для майбутньої роботи, знайомий з основною літературою, рекомендованою програмою курсу.

1-0 бал – виставляється здобувачу, який виявив істотні прогалини у знанні основного програмного матеріалу, що виражається у незнанні основних понять та положень навчального курсу, в невмінні пов'язати теоретичний матеріал з прикладами з чинного законодавства, юридичної практики, що свідчить про невідповідність здобувача до професійної діяльності.

Розподіл балів, які присвоюються здобувачам освіти з дисципліни «Міжнародне економічне право», здійснюється наступним чином:

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ (МАХ 40 БАЛІВ)																СРС	Модульний контроль	Підсумковий контроль
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1							ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2											
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	Тема 11	Тема 12	Тема 13	Тема 14	Тема 15	Тема 16			
3	3	3	3	3	3	2	3	3	2	2	2	2	2	2	2	10	10	40

**Календарний план викладання дисципліни
МІЖНАРОДНЕ ЕКОНОМІЧНЕ ПРАВО**

Тиждень	Тема	Форма проведення заняття / СРС	Завдання / питання для СРС	Кількість годин		Макс. кількість балів
				Ауд.	СРС	
Модуль 1 (30 балів)						
1-й тиждень	Поняття міжнародного економічного права	Лекція 1. Практичне заняття 1 за планом.	ІК, ЗК-4, ЗК-6, ЗК-7, ЗК-9, ЗК-10, СК-2, СК-3, СК-4, СК-6, СК-7, СК-13, РН-1, РН-4, РН-10, РН-14 Підготовка до обговорення теоретичних питань. Підготовка практичних завдань, складання таблиці щодо джерел міжнародного економічного права, співвідношення міжнародного економічного, міжнародного публічного та міжнародного приватного права	3 години	2	3
2-й тиждень	Суб'єкти міжнародного економічного права	Лекція 2. Практичне заняття 2 за планом.	ІК, ЗК-4, ЗК-6, ЗК-7, ЗК-9, ЗК-10, СК-2, СК-3, СК-4, СК-6, СК-7, СК-13, РН-1, РН-4, РН-10, РН-14 Підготовка до обговорення теоретичних питань. Підготовка практичних завдань, складання таблиці щодо суб'єктів	3 години	2	3

			міжнародного економічного права			
3-й тиждень	Право міжнародних договорів	Лекція 3. Практичне заняття 3 за планом.	ІК, ЗК-4, ЗК-6, ЗК-7, ЗК-9, ЗК-10, СК-2, СК-3, СК-4, СК-6, СК-7, СК-13, РН-1, РН-4, РН-10, РН-14 Аналіз Віденської конвенції 1969 року про право міжнародних договорів. Підготовка практичних завдань, складання схеми щодо Порядку та стадій укладення міжнародних договорів	3 години	2	3
4-й тиждень	Міжнародні економічні договори - основа правового регулювання економічних відносин між державами	Лекція 4. Практичне заняття 4 за планом.	ІК, ЗК-4, ЗК-6, ЗК-7, ЗК-9, ЗК-10, СК-2, СК-3, СК-4, СК-6, СК-7, СК-13, РН-1, РН-4, РН-10, РН-14, РН-18 Підготовка до обговорення теоретичних питань Підготовка практичних завдань, аналіз та характеристика міжнародного економічного договору (про міжнародні розрахунки, економічне, промислове та науково-технічне співробітництво, міжнародні товарні угоди, міжнародний факторинг, міжнародний форфейтинг, міжнародний фінансовий лізинг)	3 години	2	3
5-й тиждень	Правове забезпечення зобов'язань та способів вирішення міжнародних економічних спорів	Лекція 5. Практичне заняття 5 за планом.	ІК, ЗК-4, ЗК-6, ЗК-7, ЗК-9, ЗК-10, СК-2, СК-3, СК-4, СК-6, СК-7, СК-13, РН-1, РН-4, РН-10, РН-14, РН-18 Підготовка до обговорення теоретичних питань Складання схеми щодо суб'єктів міжнародного правосуддя, міжнародних комерційних арбітражів, механізму урегулювання спорів у межах Всесвітньої торгової організації.	3 години	2	3

6-й тиждень	Міжнародно-правова відповідальність в міжнародних економічних відносинах	Лекція 6. Практичне заняття 6 за планом.	ІК, ЗК-4, ЗК-6, ЗК-7, ЗК-9, ЗК-10, СК-2, СК-3, СК-4, СК-6, СК-7, СК-13, РН-1, РН-4, РН-10, РН-14, РН-18 Підготовка до обговорення теоретичних питань Підготовка практичних завдань, складання таблиці щодо видів правопорушень у міжнародній економічній системі	3 години	2	3
7-й тиждень	Режим господарського використання територіальних просторів	Лекція 7. Практичне заняття 7 за планом.	ІК, ЗК-4, ЗК-6, ЗК-7, ЗК-9, ЗК-10, СК-2, СК-3, СК-4, СК-6, СК-7, СК-13, РН-1, РН-4, РН-10, РН-14 Підготовка до обговорення теоретичних питань Підготовка практичних завдань	3 години	2	2
7-й тиждень	Модульна контрольна робота	Практичне заняття 7 за планом.		1 година	5	10
Модуль 2 (30 балів)						
8-й тиждень	Міжнародне торговельне право	Лекція 8. Практичне заняття 8 за планом.	ІК, ЗК-4, ЗК-6, ЗК-7, ЗК-9, ЗК-10, СК-2, СК-3, СК-4, СК-6, СК-7, СК-13, РН-1, РН-4, РН-10, РН-14, РН-18 Підготовка до обговорення теоретичних питань Підготовка практичних завдань, презентації щодо міжнародних торговельних організацій, принципів міжнародної торгівлі, міжнародних торговельних договорів	3 години	3	3
9-й тиждень	Міжнародне інвестиційне право	Лекція 9. Практичне заняття 9 за планом.	ІК, ЗК-4, ЗК-6, ЗК-7, ЗК-9, ЗК-10, СК-2, СК-3, СК-4, СК-6, СК-7, СК-13, РН-1, РН-4, РН-10, РН-14, РН-18 Підготовка до обговорення теоретичних питань	3 години	3	3

			Підготовка практичних завдань, презентації щодо джерел міжнародного інвестиційного права, ролі ТНК у міжнародній інвестиційній системі, міжнародних договорів про уникнення подвійного оподаткування, міжнародно-правового регулювання іноземних інвестицій			
10-й тиждень	Міжнародне фінансове право	Лекція 10. Практичне заняття 10 за планом	ІК, ЗК-4, ЗК-6, ЗК-7, ЗК-9, ЗК-10, СК-2, СК-3, СК-4, СК-6, СК-7, СК-13, РН-1, РН-4, РН-10, РН-14, РН-18 Підготовка до обговорення теоретичних питань Підготовка практичних завдань, презентації щодо джерел, принципів міжнародного фінансового права, нормотворчої діяльності МВФ і МБРР	3 години	3	2
11-й тиждень	Міжнародне трудове (міграційне) право	Лекція 11. Практичне заняття 11 за планом	ІК, ЗК-4, ЗК-6, ЗК-7, ЗК-9, ЗК-10, СК-2, СК-3, СК-4, СК-6, СК-7, СК-13, РН-1, РН-4, РН-10, РН-14, РН-18 Підготовка до обговорення теоретичних питань Підготовка практичних завдань, презентації щодо джерел, міжнародних організацій у сфері регулювання та захисту трудової міграції	3 години	3	2
12-й тиждень	Міжнародне транспортне право	Лекція 12. Практичне заняття 12 за планом	ІК, ЗК-4, ЗК-6, ЗК-7, ЗК-9, ЗК-10, СК-2, СК-3, СК-4, СК-6, СК-7, СК-13, РН-1, РН-4, РН-10, РН-14, РН-18 Підготовка до обговорення теоретичних питань Підготовка практичних завдань, презентації щодо джерел, міжнародних організацій у сфері міжнародних перевезень	3 години	3	2
13-й тиждень	Міжнародне митне право	Лекція 13. Практичне	ІК, ЗК-4, ЗК-6, ЗК-7, ЗК-9, ЗК-10, СК-2, СК-3, СК-4, СК-6, СК-7, СК-13, РН-1,	3 години	3	2

		заняття 13 за планом	РН-4, РН-10, РН-14, РН-18 Підготовка до обговорення теоретичних питань Підготовка практичних завдань, презентації щодо джерел, міжнародних організацій, організаційно-правових форм міжнародного митного співробітництва			
14-й тиждень	Право міжнародної економічної допомоги	Лекція 14. Практичне заняття 14 за планом	ІК, ЗК-4, ЗК-6, ЗК-7, ЗК-9, ЗК-10, СК-2, СК-3, СК-4, СК-6, СК-7, СК-13, РН-1, РН-4, РН-10, РН-14, РН-18 Підготовка до обговорення теоретичних питань Підготовка практичних завдань, презентації щодо видів міжнародної економічної допомоги, міжнародних організацій, які надають міжнародну економічну допомогу	3 години	3	2
15-й тиждень	Право Європейського Союзу	Лекція 15. Практичне заняття 15 за планом	ІК, ЗК-4, ЗК-6, ЗК-7, ЗК-9, ЗК-10, СК-2, СК-3, СК-4, СК-6, СК-7, СК-13, РН-1, РН-4, РН-10, РН-14, РН-18 Підготовка до обговорення теоретичних питань Підготовка презентації щодо джерел права ЄС, інститутів та органів ЄС	3 години	4	2
16-й тиждень	Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні	Лекція 16. Практичне заняття 16 за планом	ІК, ЗК-4, ЗК-6, ЗК-7, ЗК-9, ЗК-10, СК-2, СК-3, СК-4, СК-6, СК-7, СК-13, РН-1, РН-4, РН-10, РН-14, РН-18 Підготовка до обговорення теоретичних питань Підготовка презентації щодо джерел, принципів, видів зовнішньоекономічної діяльності	3 години	4	2
17-й тиждень	Захист самостійної роботи (презентації)	Лекція 17. Практичне заняття 17 за планом		3 години	20	10

Форми оцінювання результатів навчання:

1. Вхідний, контроль знань за змістовними модулями проводяться у вигляді тестових завдань з відкритими і закритими питаннями.
2. Поточний контроль здійснюється у формі:
  - опитування;
  - есе, презентацій, проєктів;
  - групових та індивідуальних творчих завдань;
  - тестування;
  - розв'язання практичних завдань;
  - виконання самостійної роботи студента;
  - групових та індивідуальних творчих завдань,

Схема оцінювання результатів навчальних досягнень :

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D		
60-66	E	задовільно	
0-59	FX	незадовільно	не зараховано

Політика дотримання академічної доброчесності

Різноманітні за характером практичні завдання і вправи з дисципліни «Міжнародне економічне право» мають бути виконані самостійно, виклад матеріалу слід надавати у власному розумінні, з посиланнями на джерела інформації, що використані, дотримуючись принципів академічної доброчесності та корпоративної етики, визначених в «Кодексі академічної доброчесності та корпоративної етики Донецького національного університету імені Василя Стуса»

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Повне виконання завдання з теми означає виконання усіх завдань, що містяться у календарно-тематичному плані, з аргументацією висловлюваних тез та/або з відповідними посиланнями. Відсутність аргументації зменшує загальну оцінку на 25%. Часткове виконання завдань з теми зменшує оцінку за тему пропорційно до їх кількості з округленням на користь здобувача. Виконання завдання з порушенням дедлайну без поважних причин зменшує оцінку за тему на 20 %.

Політика щодо пропусків занять

Протягом семестру здобувач може пропустити два заняття і не відпрацьовувати їх, всі інші підлягають відпрацюванню. У випадку пропуску лекції, необхідно самостійно її опрацювати, і дати усну відповідь на декілька запитань з теми, пройти тести з теми. У разі пропуску практичного заняття необхідно виконати практичні завдання, які вирішувалися на парі і завдання для самостійної роботи та надіслати на outlook викладачу. Здобувачі, які навчаються за індивідуальним графіком, можуть відвідувати пари за вільним графіком, але повністю виконувати обсяг завдань з курсу.

Питання до іспиту:

1. Поняття міжнародного економічного права, його роль в регулюванні міжнародних відносин.
2. Джерела міжнародного економічного права, їх характеристика.
3. Мета та принципи міжнародного економічного права.
4. Поняття і відмінності міжнародного економічного права від міжнародного публічного права і міжнародного приватного права.
5. Поняття і види суб'єктів міжнародного права.
6. Держави як головні суб'єкти міжнародного права. Україна - суб'єкт міжнародного права.
7. Імунітети держави, їх види.
8. правонаступництво в міжнародному праві.
9. Поняття, види і юридичне значення визнання.
10. Нації і народи, що борються за незалежність як суб'єкти міжнародного права.
11. Правосуб'єктність міжнародних економічних організацій.
12. Правосуб'єктність державно-подібних утворень.
13. Фізичні та юридичні особи як суб'єкти міжнародного економічного права.
14. Правове положення Європейського Союзу як міжнародної організації і економічного об'єднання. Співпраця ЄС і України.
15. Право міжнародних договорів в системі міжнародного права і його джерела.
16. Порядок і стадії укладення договору.

17. Форма, структура і дія міжнародних договорів.
18. Встановлення автентичності тексту, ратифікація, приєднання, застереження.
19. Призупинення і припинення дії міжнародного договору.
20. Міжнародні економічні договори, їх види і характеристика.
21. Поняття, цілі і функції міжнародно-правової відповідальності.
22. Види і форми міжнародно-правової відповідальності держав.
23. Підстави міжнародно-правової відповідальності держав.
24. Міжнародне правопорушення: поняття, класифікація.
25. Обставини, що виключають міжнародно-правову відповідальність держав.
26. Об'єкти і види правопорушень відносно збитку в міжнародних економічних відносинах.
27. Торгове представництво: поняття, правове положення, функції.
28. Постійні представництва держав при ООН і інших міжнародних організаціях.
29. Види територій в міжнародному праві.
31. Державний кордон. Делімітація і демаркація кордонів.
32. Міжнародно-правовий режим Арктики і Антарктики.
33. Міжнародні річки і міжнародні протоки. Режим Дунаю.
34. Міжнародна судова система.
35. Поняття і види міжнародного комерційного арбітражу. Арбітражна угода.
36. Розгляд спорів в МКАС при Торговельно-промисловій Палаті України.
37. Види міжнародних договорів, їх характеристика.
38. Міжнародне торгове право: поняття, джерела.
39. Принципи міжнародної торгівлі.
40. Всесвітня торгова організація як міжнародна економічна організація.
41. Міжнародні товарні організації, їх характеристика.
42. Міжнародне транспортне право: поняття, джерела.
43. Правове регулювання міжнародних залізничних перевезень.
44. Правове регулювання міжнародних перевезень водними шляхами.
45. Правове регулювання міжнародних автомобільних перевезень.
46. Правове регулювання міжнародних повітряних перевезень.
47. Регулювання міжнародних трубопровідних транспортувань.
48. Міжнародне валютне право: поняття, предмет.
49. Міжнародний валютний фонд. Світові валютні системи.
50. Міжнародні валютно-кредитні відносини.
51. Міжнародне інвестиційне право: суть, джерела.

52. Правовий статус іноземних інвестицій.
53. Захист і гарантії міжнародних інвестицій.
54. Міжнародне митне право: поняття, джерела.
55. Митне право Європейського Союзу.
56. Міжнародне трудове право. Загальна характеристика міжнародного ринку праці.
57. Акти міжнародної організації праці.
58. Трудове право ЄС.
59. Поняття, розвиток і джерела права Європейського Союзу.
60. Інститути і органи ЄС.
61. Європейське право у області прав людини.
62. Правовий режим внутрішнього ринку ЄС.
63. Поняття і значення зовнішньоекономічної діяльності в Україні.
64. Правові основи зовнішньоекономічної діяльності в Україні.
65. Органи державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
66. Міжнародні договори України про торговельно-економічний і інших видах співпраці.
67. Поняття і види зовнішньоекономічних договорів.
68. Договір купівлі-продажу товарів, його різновиди.
69. Віденська конвенція ООН про договори міжнародної купівлі-продажу 1980 року.
70. Принципи міжнародних комерційних договорів УНІДРУА.
71. Міжнародні правила інтерпретації комерційних термінів.
72. Порядок укладення і виконання міжнародних економічних договорів Україною.
73. Особливості укладення міжнародних економічних договорів.
74. Характеристика угод про міжнародні розрахунки, довгострокових комплексних угод про економічне, промислове та науково-технічне співробітництво, міжнародних товарних угод, міжнародного факторингу, міжнародного форфейтингу, міжнародного фінансового лізингу.
75. Договори в рамках Всесвітній торговій організації.
76. Загальна характеристика правового забезпечення зобов'язань.
77. Загальна характеристика засобів вирішення міжнародних економічних спорів (погоджувальні заходи).
78. Суб'єкти міжнародного правосуддя.
79. Механізм урегулювання спорів у межах Всесвітньої торгової організації.
80. Міжнародні третейські суди (арбітражі).
81. Поняття та значення зовнішньоекономічної діяльності в Україні.
82. Правові основи зовнішньоекономічної діяльності в Україні. Органи державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

83. Міжнародні договори України про торгово-економічне та інші види співробітництва.
84. Поняття та види зовнішньоекономічних договорів.
85. Договори купівлі-продажу (експорт, імпорт, реекспорт, реімпорт), зустрічних поставок (бартер, компенсаційні угоди).
86. Міжнародні правила інтерпретації комерційних термінів (ІНКОТЕРМС).
87. Порядок укладання та виконання міжнародних економічних договорів Україною.
88. Правопорядок у сфері міжнародної економічної допомоги.
89. Види міжнародної економічної допомоги. Предмети правовідносин при міжнародної економічної допомоги.
90. Питання міжнародної економічної допомоги в ЮНКТАД.

Список рекомендованих джерел

Нормативно-правові акти:

1. Віденська конвенція про право міжнародних договорів 23.05.1969 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_118#Text
2. Віденська конвенція про право договорів між державами і міжнародними організаціями або між міжнародними організаціями 21.03.1986 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_a04#Text
3. Договір про Європейський Союз та про функціонування Європейського Союзу (консолідована версія) (2010/С 83/01) від 30.03.2010 р. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MU10267.html
4. Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Закон України від 16 вересня 2014 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 40. Ст. 2021.
5. Про міжнародні договори України: Закон України від 29.06.2004 р. (зі змінами). *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 50. Ст.540.
6. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 р. (зі змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 29. Ст.337.
7. Про міжнародний комерційний арбітраж: Закон України від 24.02.1994 р. (зі змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 25. Ст.198.
8. ІНКОТЕРМС. Офіційні правила тлумачення торговельних термінів Міжнародної торгової палати (редакція 2020 року).
9. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23.06.2005 р. (зі змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2005. № 32. Ст.422.

10. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. (зі змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2003. №№ 40–44. Ст. 356.

Основна література

1. Чубарев В.Л. Міжнародне економічне право: Підручник. К.: Юрінком Інтер. 2021. 368 с.

2. Опришко В.Ф. Міжнародне економічне право і процес : [монограф.]. К.: Парламентське вид-во, 2019. 518 с.

3. Дахно І.І., Алієва-Барановська В.М. Міжнародне економічне право-2. Навч. посібник. К.: Центр учбової літератури. 2020. 368 с.

4. Мальський О.М. Міжнародне торговельне право. Навч. посібник. К.: Юрінком Інтер. 2025. 728 с.

5. Мирошніченко В.О. Міжнародне торгове право у схемах, таблицях і визначеннях. Навч. посібник. К.: Центр учбової літератури. 2021. 142 с.

6. Право СОТ: курс лекцій / Ю. І. Остапенко. 2-ге вид., допов. Харків : Право, 2025. 186 с.

7. Осика С. Г., Бакалінська О. О., Пятницький В. Т. Право Світової організації торгівлі – стрижень міжнародного торговельно-економічного права у 3-х т. Навч. посібник. К.: КНТЕУ. 2019. 1928 с.

8. Європейське право: право Європейського Союзу: підручник: у 4 кн. / за заг. ред. В.І. Муравйова. К.: Ін Юре, 2016.

9. TOMÁŠEK, M., ŠMEJKAL, V. та ін. Коментар до Договору про функціонування ЄС, Договору про ЄС та Хартії основоположних прав ЄС. Прага: Wolters Kluwer CR, 2024. 1780 с.

10. David Collins. Foundations of International Economic Law. 2nd edition. 2025. 296 p.

Допоміжна література

1. New Voices and New Perspectives in International Economic Law: Special Issue. *European Yearbook of International Economic Law* / ed. John D. Haskell, Akbar Rasulov. Springer. 2020. 214 p.

2. Isaac O. C. Igwe. WTO and the Dynamics of Free Trade: The Challenges of International Trade Law in a Divided Economic World. *Athens Journal of Law*. 2019. № 5 (2). P. 165-190.

3. Комерційне право Європейського Союзу : директиви, регламенти, наукові статті (Commercial Law of the European Union: Specific directives, regulations, research papers) / уклад. Ковалишин О. Р. Івано-Франківськ, 2020. 331 с.

4. Ковалів М. В., Тимчишин Т. М., Ніканорова О. В. Основи права Європейського Союзу: навчальний посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2020. 212 с.

5. Європейське бізнес-середовище : навчальний посібник / О.А. Чугаєв ; Міністерство освіти і науки України, Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Київ : ВПЦ "Київський університет", 2020. 183 с.

6. Фомічов К.С. Сучасні тенденції міжнародного економічного права в умовах глобального розвитку. *Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка. Наукові записки. Серія: Право.* 2020. Випуск 8. С. 139-143.

7. Задніпряна-Корінна М.Ю. Співвідношення спеціальних принципів міжнародного економічного права та загальних принципів міжнародного права. *Юридичний науковий електронний журнал.* 2022. № 9. С. 555-557. DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2022-9/136>

8. Грабинський М. І. Міжнародне публічне економічне право та міжнародне приватне економічне право: порівняльно-правова характеристика. *Порівняльно-аналітичне право.* № 3. 2015. С. 257-259. URL: <https://intrel.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/09/75.pdf>

9. Matvieiev P., Klepikova O., Kornuta L., Abbaszade M., Kuznetsov S. Public and private economic and legal interests in the field of international transport in the latest edition of Incoterms. *Amazonia Investiga.* 2021. № 10 (46). P. 217–224. URL: <https://doi.org/10.34069/AI/2021.46.10.22>

10. Гончаренко О. Транснаціональне торговельно-правове регулювання як форма нормативного саморегулювання. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право.* 2020. № 1. С. 32–42.

11. Білоусов Є.М. Зовнішньоторговельна діяльність (особливості доктринального та правового забезпечення). *Право та інноваційне суспільство.* 2020. № 1 (14). С. 72-77.

12. Ella Derkach, Svitlana Bondar, Rostyslav Tsimokha, Vita Savych, Yurii Bondarchuk. Specifics of Modern International Public Law on the Example of the EU Countries. *AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research.* 12/02-XXVIII, 2022. Pp. 39–43. URL: http://www.magnanimitas.cz/ADALTA/120228/papers/A_07.pdf

13. Деркач Е.М. Правові питання лібералізації міжнародних перевезень вантажів автомобільним транспортом. *Київський часопис права.* 2022. № 1. С. 73–79. DOI <https://doi.org/10.32782/klj/2022.1.11>

14. Деркач Е.М. Окремі питання лібералізації транскордонного надання транспортних послуг. *Право і суспільство.* 2022. № 2. С. 75–81. URL: DOI <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2022.2.12>

15. Мазаракі Н. Сінгапурська конвенція: теоретико-правовий аналіз. *Публічне право.* 2019. С. 26-34.

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. <http://www.rada.gov.ua> – офіційний сайт Верхової Ради України
2. <http://www.president.gov.ua/ru/> – офіційний сайт Президента України
3. <http://www.kmu.gov.ua/control/> – офіційний сайт Кабінету Міністрів України
4. <http://www.uerplac.kiev.ua> – Українсько-європейський консультативний центр з питань законодавства
5. <http://www.comparativelaw.kiev.ua> – сайт Інституту порівняльного права
6. <http://www.ombudsman.gov.ua> – офіційний сайт Уповноваженого Верховною Радою з прав людини
7. <http://www.minjust.gov.ua> – офіційний сайт Міністерства юстиції України
8. <http://www.mfa.gov.ua> – офіційний сайт Міністерства закордонних справ України
10. <http://www.scourt.gov.ua> – офіційний сайт «Судова влада України»
11. <http://www.reyestr.court.gov.ua> – Єдиний державний реєстр судових рішень
12. <https://ucci.org.ua/> – офіційний сайт Торгово-промислової палати України.
13. <http://europa.eu/> – сайт Європейського Союзу
14. <http://www.nbuv.gov.ua> – офіційний сайт Національної бібліотеки ім. В.І. Вернадського
15. http://europa.eu/policies-activities/index_en.htm – інтернет-сторінка, що містить опис основних напрямків діяльності (політики) Європейського Союзу
16. <https://www.europarl.europa.eu/portal/en> – сайт Парламенту Європейського Союзу
17. http://ec.europa.eu/index_en.htm – сайт Комісії Європейського Союзу
18. http://curia.europa.eu/jcms/jcms/Jo1_6308/ – сайт Суду Європейського Союзу
19. http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/index_uk.htm – сайт Представництва Європейського Союзу в Україні
20. <https://www.wto.org/> – сайт Світової організації торгівлі
21. <https://unctad.org/> – сайт Конференції ООН з торгівлі та розвитку (UNCTAD)
22. <https://uncitral.un.org/> – сайт Комісії ООН з міжнародного торговельного права
23. <https://www.oecd.org/> – сайт Організації економічного співробітництва та розвитку

Професор кафедри конституційного,
міжнародного і кримінального права

Елла Деркач

Елла ДЕРКАЧ

Погоджено:

Декан

Ірина Коваль
Ольга Турченко
Ольга Турченко

Ірина КОВАЛЬ

Завідувач кафедри

Ольга ТУРЧЕНКО

Гарант освітньої програми

Ольга ТУРЧЕНКО

Рекомендовано рішенням кафедри конституційного, міжнародного і кримінального права, протокол № 10 від 17 червня 2025 року